

nr 9 (140)
październik 2019

ISSN 1898-0333

egzemplarz
bezpłatny

azalia

Pismo mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

www.nowasarzyna.eu

w numerze:

- Jerzy Paul posłem IX kadencji
- 100-lecie OSP w Sarzynie
- klasa chemiczna w I LO
- koncert patriotyczny „Gaude Mater Polonia”

SP w Jelnej i w Rudzie Łańcuckiej laureatami „#OSEWyzwania”

Uroczystość wręczenia nagród

2 października w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie wręczono nagrody laureatom konkursu #OSEWyzwanie. Jego organizatorem był NASK Państwowy Instytut Badawczy, który jest operatorem projektu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej.

Do udziału w konkursie zgłosiło się 1606 szkół z całej Polski. Komisja Konkursowa zdecydowała o przyznaniu 764 nagród. W województwie podkarpackim nagrodzono 71 placówek. Wśród nich znalazły się Szkoły Podstawowe w Jelnej i w Rudzie Łańcuckiej, które otrzymały mobilne pracownie multimedialne składające się z 16 laptopów. Dzięki nim nasze placówki będą mogły prowadzić cyfrowe lekcje, a uczniowie korzystać z internetowych zasobów edukacyjnych.

Udział w konkursie mogły wziąć szkoły z miejscowości liczących do 50 tysięcy mieszkańców. Kolejne warunki, które należało spełnić to zgłoszenie się szkoły do projektu OSE i programu mLegitymacja szkolna. Dodatkowo szkoła mogła przysłać przygotowaną specjalnie na konkurs pracę plastyczną pt. „Smart szkoła”. Szansę na wygraną zwiększała również deklaracja zgłoszenia się szkoły do programów OSE Hero oraz Code Week.

Praca plastyczna SP w Rudzie Łańcuckiej zgłoszona do konkursu

Miesięcznik „Azalia”

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, ul. Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna.

Adres redakcji: 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Kopernika 1, tel. 17 24 13 177.

Redakcja i skład: Piotr Sowa.

Współpraca: Janusz Motyka, Jan Zybur.

Redakcja wydania: G. Wadas, M. Gnatek, R. Półciwiatek, A. Kuranty, D. Dziedzic, E. Przybysz, E. Kamińska, L. Maczuga, A. Miazga, E. Kak.

Zdjęcie na okładce - Janusz Motyka (Nowa Sarzyna w jesiennej szacie).

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych.

Kontakt: p.sowa@nowasarzyna.eu, tel. 17 24 13 177, wew. 301.

Druk: Drukarnia „eMKA”, Wierzawice 874, 37-300 Leżajsk, tel. 17 787 71 09.

Dziecięca Strefa Zabaw w MOSiR-ze

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie informuje, że w holu na piętrze budynku rozpoczęła funkcjonowanie Dziecięca Strefa Zabaw, wyposażona ze środków przekazanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Sarzyna. Składa się ona z dwupoziomowej konstrukcji przeznaczonej dla dzieci w wieku od 3 do 12 lat, kąpka malucha dedykowanego dzieciom w wieku do 4 lat, mini ścianki wspinaczkowej (dostępnej wyłącznie z asekuracją opiekuna w okresach nieobecności młodszych dzieci w kąpiku malucha) oraz okazjonalnie udostępnianej salki urodzinowej.

Cennik opłat za 60. minutowy okres korzystania z konstrukcji zabawowej, strefy malucha i salki urodzinowej:

1. indywidualny bilet wstępu do DSZ – 6,00 zł / 7,00 zł - po godzinie 17:00 oraz sobota-niedziela,
2. grupowy wynajem DSZ na wyłączność - 30,00 zł / 40,00 zł - po godzinie 17:00 oraz sobota-niedziela,
3. grupowy wynajem DSZ z salką urodzinową – 50,00 zł / 60,00 zł po godzinie 17:00 oraz sobota-niedziela.

Z uwagi na inicjowanie i zatrzymywanie czasu pobytu w kasie MOSiR-u do pierwszej godziny doliczany jest 10 minutowy okres na dotarcie do strefy zabaw i końcowe rozliczenie. Po 70 minucie od zakupu biletu w cyklach sześciominutowych doliczane jest 10% wartości wykupionego wejścia.

Dziecięca Strefa Zabaw czynna jest codziennie w godzinach 10:00 - 20:00, a dla stałych klientów (posiadaczy karnetów MOSiR-u), podobnie jak przy innych usługach obowiązywać będą ulgi uzależnione od rodzaju karnetu. W kasie MOSiR-u przyjmowane są rezerwacje na wejścia grupowe.

Osoby zainteresowane proszone są o zapoznanie się z Regulaminem dostępnym na stronie MOSiR-u i przekazanie dzieciom niezbędnych informacji oraz zasad zapewniających bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom Dziecięcej Strefy Zabaw.

MOSiR, fot. P. Sowa

Jerzy Paul Posłem na Sejm RP IX kadencji

Wyniki wyborów parlamentarnych w Mieście i Gminie Nowa Sarzyna

W dniu 13 października br. odbyły się wybory parlamentarne. W Mieście i Gminie Nowa Sarzyna do urn poszło 10 166 osób, spośród 16 789 uprawnionych. Frekwencja wyniosła 60,55%, czyli była wyższa o ponad 6% niż cztery lata temu. Najwyższą frekwencję - 69,39% odnotowano w sołectwie Judaszówka.

Wyniki wyborów do Sejmu RP w Mieście i Gminie Nowa Sarzyna:

Komitet	Liczba głosów	Procent głosów
PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	8 149	80,84%
KONFEDERACJA WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ	606	6,01%
KOALICJA OBYWATELSKA PO .N IPL ZIELONI	579	5,74%
POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE	377	3,74%
SOJUSZ LEWICY DEMOKRATYCZNEJ	339	3,36%
SKUTECZNI PIOTRA LIROYA-MARCA	30	0,30%
Razem	10 080	100%

W wyborach do Sejmu zdecydowanie zwyciężyło Prawo i Sprawiedliwość, zdobywając 8 149 głosów (80,84%), druga była Konfederacja z 6,01% poparcia, a trzecia Koalicja Obywatelska z wynikiem 5,74% głosów. Spośród kandydatów konkurencję zdeklasował Jerzy Paul z listy PiS, który otrzymał 6 924 głosy, co oznacza, że poparło go blisko 70% głosujących mieszkańców gminy.

W miejscowościach naszej gminy, poseł Jerzy Paul otrzymał następujące ilości głosów (w nawiasach liczba głosów na wszystkich kandydatów): Nowa Sarzyna – 1 289 (2 524), Sarzyna – 1 361 (1 725), Wola Zarczycka – 1 383 (1 914), Ruda Łańcucka – 295 (430), Łukowa – 207 (312), Jelna – 525 (789), Judaszówka – 179 (235), Wólka Łętowska – 199 (293), Łętownia – 562 (758), Łętownia-Gościńiec – 255 (299), Majdan Łętowski – 315 (370), Tarnogóra – 254 (431).

Jerzy Paul w okręgu wyborczym nr 23 „rzeszowsko-tarnobrzeskim” uzyskał łącznie 16 094 głosy, co pozwoliło mu uzyskać po raz drugi z rzędu mandat Posła na Sejm RP. Tak wysoki wynik możliwy był głównie dzięki wyborcom z powiatu leżajskiego, którzy oddali na niego 14 240 głosów. To ponad 45% z wszystkich oddanych głosów w powiecie. W dalszej kolejności jest powiat niżański, gdzie poseł Paul otrzymał 1 023 głosy. Dla porównania w poprzednich wyborach parlamentarnych w 2015 r., Jerzy Paul uzyskał 12 540 głosów, ale wówczas frekwencja w okręgu nr 23 była niższa o 4%.

Głosy oddane na Jerzego Paula w powiecie leżajskim:

Gmina	Liczba głosów	Procent głosów
m. Leżajsk	1 380	21,47%
gm. Grodzisko Dolne	1 732	47,37%
gm. Kuryłówka	874	36,09%
gm. Leżajsk	3 330	37,02%
gm. Nowa Sarzyna	6 924	68,69%
Razem	14 240	45,09%

Okręg wyborczy nr 23 będzie reprezentować w Sejmie 15 posłów: 10 z Prawa i Sprawiedliwości - Krzysztof Sobolewski, Ewa Leniart, Marcin Warchoł, Rafał Weber, Zbigniew Chmielowiec, Fryderyk Kapinos, Jan Warzecha, Kazimierz Gołojuch, Kazimierz Moskal i Jerzy Paul; 2 z Koalicji Obywatelskiej - Paweł Poncyliusz, Krystyna Skowrońska; 1 z Konfederacji - Grzegorz Braun, 1 z Sojuszu Lewicy Demokratycznej - Wiesław Buż oraz 1 z Polskiego Stronnictwa Ludowego - Stanisław Tyszka.

W wyborach do Senatu RP mieszkańcy naszej gminy największym zaufaniem obdarzyli Janinę Sagatowską, która uzyskała 7 849 głosów. W okręgu wyborczym nr 54 kandydatka PiS otrzymała łącznie 94 603 głosy i uzyskała po raz kolejny mandat senatorski.

Wyniki wyborów do Senatu w Mieście i Gminie Nowa Sarzyna:

Nazwisko i imiona	Komitet	Liczba głosów	Procent głosów
Marzena Kardasińska	PRZYWRÓCIĆ PRAWO	595	5,98%
Janina Sagatowska	PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	7 849	78,87%
Lidia Białek	KOALICJA OBYWATELSKA PO .N IPL ZIELONI	1 508	15,15%
Razem		9 952	100%

W skali ogólnopolskiej wybory wygrało Prawo i Sprawiedliwość, uzyskując 235 mandatów, co pozwoli stworzyć samodzielne rządy w Sejmie, natomiast w Senacie - 48 mandatów, które nie dadzą większości partii rządzącej w wyższej izbie parlamentu.

Ze szczegółowymi wynikami wyborów parlamentarnych można zapoznać się na stronie www.wybory.gov.pl/sejmsenat2019/.

Piotr Sowa

Szanowni Państwo!

Dziękuję za zaufanie i docenienie mojej dotychczasowej pracy, co przełożyło się na 16 094 ważne głosy oddane na mnie w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wszystkim moim Koleżankom i Kolegom z listy PiS dziękuję za ciężką pracę i gratuluję osiągniętych wyników. Gratuluję także parlamentarzystom z pozostałych ugrupowań politycznych, którzy będą reprezentować okręg wyborczy nr 23, zachęcając do wspólnej pracy na rzecz naszego regionu.

Szczególne podziękowania składam dla tych, którzy wspierali mnie i moją kampanię. Jeszcze raz dziękuję wszystkim mieszkańcom naszego regionu za oddane na mnie głosy. Zapewniam, że Państwa nie zawiodę. Będę nadal pracował na rzecz Podkarpacia.

Jerzy Paul
Posel na Sejm RP

Rozpoczęcie budowy sali gimnastycznej w Tarnogórze

25 września 2019 r. w Szkole Podstawowej w Tarnogórze odbyło się pasowanie pierwszaków na uczniów. W uroczystości udział wzięli rodzice, grono pedagogiczne na czele z dyrektorem Piotrem Zawieruckim oraz Poseł na Sejm RP Jerzy Paul i Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel, którzy wręczyli uczniom teczki z niezbędnymi przyborami i pomocami na doby start szkolny. Złożyli oni także życzenia wysokich wyników w nauce i rozwijania pasji.

Uroczystość była połączona z podpisaniem i złożeniem aktu erekcyjnego pod budowę sali gimnastycznej wraz z czterema klasami.

Podpisy na akcie złożyli poseł Jerzy Paul, burmistrz Andrzej Rychel, proboszcz parafii ks. Franciszek Partyka, sołtys Jan Gałdyś, dyrektor Piotr Zawierucki, przewodnicząca rady szkoły Justyna Zarzycka, przewodnicząca rady rodziców Katarzyna Chowaniec oraz przedstawiciel samorządu uczniowskiego Ksawery Gałdyś.

Koszt inwestycji to 3 mln zł, z czego 1,5 mln to dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Realizacja tej długo wyczekiwanej w środowisku lokalnym inwestycji potrwa do końca czerwca 2021 r.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

XIII sesja Rady Miejskiej

30 września 2019 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie odbyła się XIII sesja Rady Miejskiej. Na wstępie Burmistrz i Rada Miejska podziękowali Posłowi na Sejm RP Jerzemu Paulowi za współpracę, pomoc i zaangażowanie w realizację wielu przedsięwzięć na terenie Gminy Nowa Sarzyna. Kończący kadencję poseł Jerzy Paul podziękował za zaproszenie i współpracę z samorządem oraz opowiedział o swoich najważniejszych działaniach na rzecz regionu, podejmowanych w ostatnich czterech latach.

W kolejnym punkcie przyjęto informację o działalności Ośrodka Kultury w Nowej Sarzynie. Sprawozdanie zawiera opis działań podejmowanych przez Ośrodek Kultury i jego filie w zakresie organizacji imprez kulturalnych i rozrywkowych. Wskazano także wsparcie rzeczowe i techniczne wydarzeń na terenie gminy, potrzeby remontowe, prowadzone zajęcia artystyczne oraz dane dotyczące funkcjonowania kina.

Następnie przyjęto informację o działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowej Sarzynie. W bieżącym roku na zakup książek zaplanowano ze środków budżetowych kwotę 19 tys. zł. Pozyskano także dotację celową z programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Do końca sierpnia zakupiono łącznie 942 książki o wartości ponad 17 tys. zł. Biblioteka organizowała szereg wydarzeń kulturalnych, spotkań autorskich, lekcji dla uczniów, ukierunkowanych na promocję czytelnictwa.

W dalszej kolejności radni podjęli uchwały w sprawach: - zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz wysokość i warunki wypłacania nagród ze specjalnego funduszu na nagrody za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze nauczycieli.

Ustalono wyższe stawki dodatku funkcyjnego dla dyrektorów i wicedyrektorów, które uzależnione są od liczby uczniów, podwyższono stawki dodatku funkcyjnego dla wychowawcy klasy, wprowadzono dodatek funkcyjny dla nauczycieli opiekujących się oddziałem przedszkolnym oraz zwiększono wysokość nagród organu prowadzącego i dyrektorów.

- stwierdzenia zakończenia działalności Gimnazjum im. Jana Pawła II w Nowej Sarzynie.

W związku z reformą edukacji, skutkującą likwidacją gimnazjów, zakończyło funkcjonowanie Gimnazjum w Nowej Sarzynie.

- stwierdzenia przekształcenia ILO w Nowej Sarzynie.

Zgodnie z art. 146 ust. 1-3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe, z dniem 1 września 2019 r. dotychczasowe trzyletnie liceum staje się czteroletnim liceum ogólnokształcącym.

- pozbawienia kategorii drogi gminnej.

Drogi „Podkościele - I” w sołectwie Wola Zarczycka pozbawiono kategorii dróg publicznych, z uwagi, że pełni obecnie jedynie funkcję drogi dojazdowej do nieruchomości i użytków rolnych.

- udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Leżajskiemu.

Przeznaczono kwotę 329 580,00 zł, jako wkład własny gminy na realizację przebudowy drogi powiatowej nr 1264R w Woli Zarczyckiej. Inwestycja uzyskała dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 2,6 mln zł. Szacunkowy koszt zadania wynosi 3,3 mln zł.

- udzielenia pomocy rzeczowej Powiatowi Leżajskiemu na realizację zadania pn. „Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1238R w miejscowości Wola Zarczycka”.

Przeznaczono kwotę 57 tys. zł na pomoc Powiatowi Leżajskiemu w budowie chodnika dla pieszych o długości około 268 metrów przy drodze powiatowej nr 1238R w Woli Zarczyckiej.

- zmian w budżecie Gminy Nowa Sarzyna na 2019 rok.

Planowane dochody i wydatki budżetu zostały zwiększone o kwotę 2 109 539 zł. Dokonano także korekty w planie wydatków na łączną kwotę 500 165 zł.

Podjęto również szereg uchwał w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów dzierżawy pięciu nieruchomości gruntowych położonych w miejscowościach Nowa Sarzyna, dwóch w Łętowni i jednej w Woli Zarczyckiej na czas nieoznaczony oraz odstąpienia od przetargowego trybu zawarcia umów. Zaciągnięto także zobowiązania ponad budżet na realizację trzech inwestycji dofinansowanych z Funduszu Dróg Samorządowych, tj. przebudowy dróg gminnych w Jelnej, Woli Zarczyckiej oraz w Rudzie Łańcuckiej wraz z remontem mostu na Trzebośnicy.

Piotr Sowa

Światowy Dzień Turystyki

27 września 2019 roku w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej obchodzono Światowy Dzień Turystyki. Zaproszenie przyjęło liczne grono weteranów ruchu turystycznego, wśród nich założyciele Oddziału PTTK w Nowej Sarzynie, członkowie Klubu „Przygoda” oraz osoby zainteresowane krajoznawstwem. Imprezę prowadził Roman Michna, prezes Oddziału PTTK. Motywem przewodnim tegorocznej edycji było hasło „Łączymy pokolenia na turystycznych szlakach całej Polski”, do którego nawiązywał też program imprezy.

Młodsze pokolenie reprezentował Andrzej Kusiak, dyrektor Zespołu Szkół w Nowej Sarzynie, prezes obchodzącego 10-lecie Klubu Turystycznego „Przygoda”, organizator znanych w całej Polsce Nowosarzyńskich Zawodów w Marszach na Orientację „Budzyń”. Bardzo obszernie przedstawił udział klubowiczów w różnego rodzaju imprezach oraz ich imponujące sukcesy. Opowieści towarzyszył pokaz slajdów ilustrujący historię klubu oraz wystawa trofeów i gadżetów związanych z jego działalnością.

W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Towarzystwa Miłośników Ziemi Leżajskiej. Prezes Andrzej Tofilski zaprezentował

zebrany ostatni numer „Almanachu Leżajskiego”, w którym zamieszczono artykuł pt. *Działalność Koła Zakładowego PTTK nr 1 przy Zakładach Chemicznych „Sarzyna” w Sarzynie w latach 1967 – 1970, jako przyczynek do dziejów Oddziału PTTK „Azalia” w Leżajsku* autorstwa Janusza Motyki, regionalisty i dziennikarza, autora przewodników. Motyka jest znanym kolekcjonerem odznak turystycznych, których niewielką część zaprezentował na towarzyszącej spotkaniu wystawie „Odznaki turystyczne - miniaturowe dzieła sztuki”. Na zakończenie części oficjalnej, Roman Michna poinformował zebranych, że w 2020 roku przypada 50. rocznica powstania nowosarzyńskiego Oddziału PTTK.

Dalsza część imprezy miała charakter towarzyski. Rozmowom i wspomnieniom „nie było końca”. Spotkały się bowiem osoby reprezentujące trzy pokolenia, które łączy wspólna pasja, jaką jest wędrowanie i poznawanie kraju ojczystego.

Współorganizatorami spotkania byli: Oddział PTTK w Nowej Sarzynie, Klub Turystyczny „Przygoda” oraz MiGBP.

Grażyna Wadas, fot. J. Bystrzyński

kultura

II Dyktando o Pióro Burmistrza Miasta i Gminy

28 września br. w siedzibie Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowej Sarzynie odbyła się druga edycja „Dyktanda o Pióro Burmistrza”, do którego tekst napisał, podobnie jak w poprzednim roku Dariusz Żak.

Wzięło w nim udział 25 osób, spośród których wyłoniono trzy zwycięskie miejsca. Pierwsze zajął o. Sadok Strąkowski, proboszcz Parafii w Jelnej, drugie Barbara Ryczkowska z Tarnogóry, a trzecie Ewa Kuźniar z Judaszówki.

Prace pod okiem polonistów: Eweliny Kusiak i Dariusza Żaka, sprawdzali Dorota Kołtun i pracownicy biblioteki.

Gratulacje zwycięzcom oraz wszystkim, którzy podjęli wyzwanie i spróbowali swoich sił w zakresie znajomości ortografii, złożyła w imieniu Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Sekretarz Danuta Pinderska. Uczestnicy otrzymali także pamiątkowe dyplomy, a laureaci nagrody główne.

Tekst dyktanda oraz fotogaleria z wydarzenia dostępne są na stronie www.nowasarzyna.naszabiblioteka.com.

MiGBP

JUBILEUSZ 100-LECIA OSP W SARZYNIE

22 września 2019 r. w Sarzynie odbyły się obchody jubileuszu 100-lecia działalności miejscowej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. w intencji byłych i obecnych strażaków. *Gromadzimy się, bo w historię naszej miejscowości, od tak długiego czasu, wpisała się ofiarna służba wielu ludzi, którzy dla dobra innych poświęcali swój czas, wysiłek i narażali swoje życie* – powiedział ks. proboszcz Jan Łojek.

Następnie przy Pomniku Wolności miał miejsce uroczysty apel. Na wstępie dowódca ceremonii druh Piotr Pinderski złożył meldunek Prezesowi Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP Józefowi Golcowi. W dalszej kolejności podniesiono flagę państwową i odegrano „Mazurka Dąbrowskiego”, a poseł Jerzy Paul złożył pod pomnikiem wieniec. Zgromadzonych gości i mieszkańców powitał Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel, który pogratulował członkom OSP w Sarzynie znamienitego jubileuszu oraz podziękował za trud społecznej służby na rzecz miejscowości i jej mieszkańców. W dalszej kolejności głos zabrała prezes Karolina Adamiak, która przedstawiła zebrany rys historyczny jednostki. Po jej wystąpieniu miało miejsce odznaczenie sztandaru OSP w Sarzynie Złotym Znakiem Związku OSP RP przez prezesa zarządu powiatowego Józefa Golca i posła Jerzego Paula. Odznaczenie zostało przyznane *za wieloletnią ofiarną działalność w ochronie przeciwpożarowej dla dobra społeczeństwa i Rzeczypospolitej Polskiej*.

W dalszej kolejności wręczono odznaczenia miejscowym strażakom za długoletnią, nienaganną służbę społeczną: srebrny medal Markowi Dubielowi, brązowy medal Krzysztofowi Stachniowi oraz odznaki strażak wzorowy Pawłowi Żyle i Krzysztofowi Banasiowi. Dwunastu strażaków uhonorowano także odznakami „za wysługę lat”. Zarząd OSP w Sarzynie ufundował także okolicznościowe statuetki osobom wspierającym działalność jednostki, m.in. parlamentarzystom, władzom samorządowym, przedstawicielom służb mundurowych,

instytucji i organizacji pozarządowych oraz sponsorom. Pamiątkowe medale otrzymali także wszyscy druhowie jednostki oraz młodzieżowa drużyna pożarnicza.

Na zakończenie uroczystości gratulacje, życzenia i upominki na ręce prezes Karoliny Adamiak złożyli: poseł Jerzy Paul, radny Sejmiku Województwa Podkarpackiego Mieczysław Tołpa, prezes Zarządu Powiatowego ZOSP RP Józef Golec, Komendant Powiatowy PSP Józef Kludys, prezes Zarządu Miejsko Gminnego ZOSP RP Jan Pinderski oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Stanisław Kurlej.

Po części oficjalnej strażacy przemaszerowali do Domu Kultury w Sarzynie, gdzie odbył się koncert Strażackiej Orkiestry Dętej z Grodziska Dolnego. Zaprezentowano także wizualizację rozbudowywanego budynku remizy OSP. Koszt inwestycji wyniesie 590 tys. zł, z czego 300 tys. to dofinansowanie z Komendy Głównej PSP.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Historia OSP w Sarzynie

Dzieje Ochotniczej Straży Pożarnej w Sarzynie obfitują w wiele ciekawych wydarzeń, sięgających czasów międzywojennych. Zakończenie I wojny światowej przyniosło długo oczekiwaną niepodległość, ale stało się to kosztem olbrzymich strat. Położona w pobliżu granicy zaborów Sarzyna, znalazła się w centrum walk i strawił ją ogromny pożar.

OSP w Sarzynie została powołana w 1919 r., jednak jak podają źródła pierwsze wzmianki o Straży Ogniowej w Sarzynie odnotowano już w 1911 r., gdy Kurier Małopolski donosił o zebraniach mieszkańców, które odbywały się u księdza proboszcza Edwarda Sandałowskiego. Był on wielkim patriotą i widział zbliżającą się szansę wyzwolenia spod jarzma zaborów. Mając w pamięci zniszczenia i zgliszcza po wojennych pożarach w Sarzynie, widział konieczność działań w zakresie zabezpieczenia wsi przed pożarami oraz tych związanych z bezpośrednią walką z żywiołem.

Pierwszym naczelnikiem jednostki został w 1919 r. Jan Trestka. W kolejnych latach funkcję pełnili: Michał Żuraw, Jan Kamiński, Jan Kolano i Józef Cieśla. W latach 1950 – 1983 naczelnikiem był Antoni Dąbek, w latach 1984 – 1988 Stanisław Zieliński, a w okresie 1989 – 2016 r. Mieczysław Dąbek. Funkcję prezesa w latach 1950-1973 pełnił Wojciech Dubiel, a jego następcami byli: Marcin Paszek (1974-1981), Wojciech Gramatyka (1982-1984) i Andrzej Żuczek (1985-2016).

W początkowych latach swojej działalności jednostka była zaopatrzona jedynie w sikawkę o wydajności 200 l/min, wóz konny i beczkę o pojemności 200 l, wiadra, tłumice i bosaki. Sprzęt ten przechowywany był w drewnianej stodole. W roku 1972 remizę strażacką przeniesiono do nowego budynku, który użytkowany jest do dnia dzisiejszego. W 1966 roku jednostka otrzymała samochód Star 20 GBAM, w 1972 roku wóz Star 25 GBAM, a w 1976 roku Żuka GLM.

Aktualnie na swoim wyposażeniu posiada Mercedesa Atego 2,5/16 pozyskanego w 2010 r. oraz od 2008 r. Forda GLM.

W 1999 r. społeczność sarzyńska, doceniając humanitarną działalność strażaków, ufundowała sztandar, który skupia wokół siebie coraz więcej ochotników. Ochotnicza Straż Pożarna w Sarzynie brała udział w większych akcjach ratowniczo-gaśniczych, m.in. pożarze w Leżajskiej Wytwórni Tytoniu Przemysłowego w 1978 roku, powodzi na Sanie w okolicach Leżajska w 1980 r., pożarach torfowisk i lasów w latach 80-tych w Sarzynie, Łukowej i Łętowni, powodzi na Wiśle w okolicach Mielca w 1997 r., usuwaniu skutków awarii energetycznej na terenie powiatu leżajskiego w kwietniu 1999 r.

OSP w Sarzynie należy do najaktywniejszych na terenie powiatu leżajskiego i województwa podkarpackiego. W 2010 roku jednostka została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Obecnie liczy 87 członków w tym 20 kobiet, jednego wspierającego, 41 członków w jednostce operacyjno-technicznej oraz 4 członków honorowych: dh Mieczysława Dąbka, dh Franciszka Trestkę, dh Franciszka Stachnia i dh Józefa Kamińskiego. W OSP działają także dziewczęce i chłopięce młodzieżowe drużyny pożarnicze, które z powodzeniem startują w zawodach i konkursach wiedzy pożarniczej. Do najważniejszych sukcesów jednostki należy zaliczyć: trzecie miejsce w Ogólnopolskich Zawodach Sportowo-Pożarniczych w Polanicy - Zdroju Kobiecej Drużyny Pożarniczej, pierwsze miejsce tej drużyny w ćwiczeniu musztry oraz czwarte miejsce w zawodach wojewódzkich w Krzeszowie; trzecie miejsce drużyny męskiej w wojewódzkich zawodach w Żurawicy w 2007 r. oraz siódme miejsce w klasyfikacji końcowej i pierwsze miejsce w ćwiczeniu musztry w Lubaczowie. Drużyny męskie i kobiece nieprzerwanie od 2014 roku zwyciężają gminne zawody pożarnicze.

oprac. red. na pdst. informacji OSP w Sarzynie

Gminne obchody Dnia Edukacji Narodowej

W dniu 11 października br. w Zespole Szkół w Nowej Sarzynie odbyła się uroczystość z okazji Dnia Edukacji Narodowej zorganizowana wspólnie przez miejscowe I Liceum Ogólnokształcące, Szkołę Podstawową oraz Przedszkola Samorządowe „Jedyneczka” i „Niezapominajka”. W programie znalazły się życzenia, występy artystyczne przedszkolaków i uczniów ww. placówek oraz podsumowanie najważniejszych osiągnięć dydaktycznych i inwestycyjnych w poprzednim roku szkolnym.

W trakcie uroczystości, burmistrz Andrzej Rychel i sekretarz Danuta Pinderska wręczyli nagrody dyrektorom i nauczycielom za szczególne zaangażowanie w pracy dydaktyczno-wychowawczej i organizacyjnej w swoich placówkach. Nagrodę II stopnia otrzymali dyrektorzy: SP w Rudzie Łańcuckiej Piotr Słówko, Zespołu Szkół w Nowej Sarzynie

Andrzej Kusiak, SP w Jelnej Ewa Fołta, PS w Woli Zarczyckiej Teresa Flis oraz wicedyrektor SP w Łętowni Danuta Bigas i nauczycielka SP w Woli Zarczyckiej Lucyna Michna. Nagrodami III stopnia zostali uhonorowani nauczyciele: Elżbieta Kostek i Joanna Madej ze SP w Sarzynie, Anna Dec ze SP w Łętowni, Joanna Wojdyła ze SP w Jelnej, Monika Piech, Halina Mryc-Noga i Joanna Zawadzka z ZS w Nowej Sarzynie, Adam Rybka ze SP w Rudzie Łańcuckiej, Renata Jaworska z PS „Jedyneczka” oraz Maria Smycz z PS w Woli Zarczyckiej. Burmistrz uhonorował nagrodą także dyrektora Centrum Usług Wspólnych w Nowej Sarzynie Józefa Dziurdzia.

Na zakończenie uroczystości, uczniowie I LO wręczyli pedagogom okolicznościowe kartki z życzeniami.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

GAUDE MATER POLONIA

Warsztaty muzyczne

Chór KGW w trakcie koncertu GMP, fot. J. Zybura

Wystawa „Podkarpacki Wrzesień 39”

Koło Gospoń Wiejskich w Rudzie Łańcuckiej realizowało projekt pn. „Gaude Mater Polonia”, którego głównym celem było upamiętnienie 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej i napaści Sowietów na Polskę. Dzięki pozyskanym środkom z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura – Interwencje 2019, przeprowadzono szereg działań, które skupiały się wokół głównego tematu przedsięwzięcia.

Warsztaty muzyczne prowadzone przez instruktora Szkoły Muzyki i Tańca „Świat Muzyki” przygotowały członków stowarzyszenia oraz młodzież do wykonania piosenek i pieśni patriotycznych. Chór KGW i młodzież zaangażowana w realizację zadania otworzyli swoim występem koncert patriotyczny w Nowej Sarzynie.

Kolejnym zadaniem były warsztaty plastyczne, na których dzieci, młodzież i dorośli uczyli się prawidłowego wykonywania rozetek i kokard narodowych, które przypinane będą mieszkańcom gminy przy okazji uroczystości narodowych: Święta Niepodległości i uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Jednym z najważniejszych punktów realizowanego projektu, a zarazem dużym wyzwaniem dla naszego Stowarzyszenia była organizacja koncertu pn. „Gaude Mater Polonia”, który miał miejsce 29 września 2019 roku w auli Zespołu Szkół w Nowej Sarzynie.

Wiele wzruszeń i estetycznych wrażeń dostarczyli wykonawcy, a byli to: Nadsańska Orkiestra Kameralna, Chór Dworski, Zespół Wokalny „Pałacyk Michła” oraz soliści, którzy działają w stalowowolskim

Laureaci konkursów multimedialnego i plastycznego

Zwiedzanie Sejmu RP

Warsztaty z wykonywania rozetek i kokard

Wystawa plakatów „Podkarpacki Wrzesień 39” zorganizowana we współpracy z IPN Oddział Rzeszów, wzbogacona prywatnymi eksponatami i tymi użyczonymi przez Szkołę Podstawową w Łętowni oraz fotografiami z lat wojny, cieszyła się zainteresowaniem zarówno młodzieży, jak i osób starszych. Miejscem wystawy była Szkoła Podstawowa w Rudzie Łańcuckiej i Zespół Szkół w Nowej Sarzynie. Dla wzbogacenia wystawy organizatorzy skorzystali z bogatych zbiorów Janusza Motyki i Pawła Bembna.

Jednym z zadań było przeprowadzenie gminnych konkursów: na wykonanie prezentacji multimedialnej pt. „Oni walczyli za naszą wolność” oraz plastycznego pt. „Historia mojej małej Ojczyzny”.

Nagrodą dla laureatów konkursu multimedialnego i dla młodzieży zaangażowanej w realizację projektu była wycieczka do Sejmu RP oraz Muzeum Powstania Warszawskiego.

Stowarzyszeniu Artystycznym „Stewart”. Gościnnie wystąpił Konrad Horoszko – baryton, absolwent Akademii Muzycznej w Katowicach, który swoim pięknym głosem oczarował sarzyńską publiczność.

Po koncercie burmistrz Andrzej Rychel podziękował osobom zaangażowanym w przygotowanie koncertu, podkreślając wysoki poziom artystyczny i organizacyjny.

Zarząd KGW w Rudzie Łańcuckiej

Patronat Honorowy: Senator RP Janina Sagatowska, Poseł na Sejm RP Jerzy Paul, Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna. **Patronat medialny:** Polskie Radio Rzeszów, TVP3 Rzeszów. **Partnerzy realizacji zadania:** Szkoła Podstawowa i OSP w Rudzie Łańcuckiej, Zespół Szkół, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Sarzynie, Janusz Motyka – regionalista, kolekcjoner oraz Jan Zybura – fotograf. **Sponsorzy przedsięwzięcia:** Miasto i Gmina Nowa Sarzyna, Elektrociepłownia Nowa Sarzyna, KBOŚ w Sarzynie, FHU „Ainer” Regina Gnatek, PHU „Sarzyna” Bogusław Miazga, „Pol-Bud” Zbigniew Wiatr, FRB Dariusz Rudziński, FRB Szymon Jandziński, OSP Ruda Łańcucka, PFU „Maria”, Hydraulik Tomasz Lipiński, Maria i Edward Stepniowie, FHB „Janik”, Serwis „On – Power”, Biuro Rachunkowe „Prima Nota”, firma „Nieścior”.

Występ Konrada Horoszki na koncercie „Gaude Mater Polonia”, fot. J. Zybura

Realizację projektu pn. „Gaude Mater Polonia” dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura – Interwencje 2019

„Rudziańskie Popłomyki”

W dniu 22.09.19 r. w Domu Strażaka w Rudzie Łańcuckiej odbyło się po raz pierwszy spotkanie mieszkańców pt. „Rudziańskie Popłomyki”, zorganizowane z inicjatywy Rady Sołeckiej, Sołtysa i Koła Gospodyń Wiejskich. Do udziału w imprezie przyjęli zaproszenie także Poseł na Sejm RP Jerzy Paul oraz Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel.

Sołtys Marek Gnatek, posiłkując się wiedzą najstarszych mieszkańców, przedstawił rys historyczny przydomka „popłomyki”, którym przez sąsiadów okolicznych wsi nazywani są rudzianie. W ten sposób zrodził się pomysł zorganizowania wydarzenia kulturalnego, dzięki któremu pielęgnowane są dawne tradycje i zwyczaje panujące w sołectwie Ruda Łańcucka.

Najważniejszym punktem spotkania był pokaz domowego procesu przygotowania i wypieku tzw. „rudziańskich popłomyków” oraz chleba, zaprezentowany przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich z wykorzystaniem naczyń i sprzętu stosowanego przez poprzednie pokolenia. Gospodynie wraz z dziećmi i kapelą zaśpiewały także licznie zgromadzonym widzom kilka utworów ludowych. Najstarsi mieszkańcy w toczonych rozmowach z sentymentem sięgali pamięcią do lat swojej młodości.

Organizatorzy spotkania dziękują Burmistrzowi Miasta i Gminy oraz sponsorom za wsparcie tego przedsięwzięcia.

Marek Gnatek, fot. J. Zybura

Jesienne Pogaduchy 2019

21 września 2019 r. w Łukowej odbyła się kolejna edycja corocznej uroczystości „Jesienne Pogaduchy”, którą zorganizowało miejscowe Koło Gospodyń Wiejskich. Na spotkanie zostały zaproszone wszystkie KGW z terenu gminy Nowa Sarzyna oraz gościnnie gospodynie z Przychojca. Udział w spotkaniu wzięli także: Poseł na Sejm RP Mieczysław Miazga, proboszcz Parafii Łukowa - Przychojec ks. Adam Cebula, członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Krzysztof Trębacz, radna powiatu Halina Pyszowska, dyrektor Ośrodka Kultury w Nowej Sarzynie Bogusław Rup, prezes stowarzyszenia „Gospodynie Razem” Natalia Kostyra oraz radny Rady Miejskiej Dariusz Półćwiartek.

W części artystycznej panie KGW w Łukowej zaprezentowały kilka pieśni ludowych. Zaproszeni goście mogli również skosztować tradycyjnych, wiejskich potraw i wypieków. Uroczystość zakończyła się zabawą taneczną.

Renata Półćwiartek

Drugie urodziny Klubu Seniora w Sarzynie

17 października 2019 roku w Domu Kultury w Sarzynie odbyło się spotkanie z okazji drugiej rocznicy powstania Klubu Seniora w Sarzynie.

Na wstępie prezes Maria Paszek powitała zaproszonych gości, seniorów i przedstawiła sprawozdanie z działalności klubu. Następnie na scenie wystąpiła grupa wokalnie - kabaretowa „Siódemka”, zaproszona na tę okazję przez klubowiczów. W dalszej części były życzenia, tort oraz wspólna biesiada i zabawa taneczna.

Spotkania w Klubie Seniora to wspaniała okazja na integrację, wyjście z domu, wspólne rozmowy, śpiew oraz odkrywanie swoich zdolności i talentów artystycznych. To miejsce, w którym każdy czuje się potrzebny, pomimo sędziwego wieku.

Anna Kuranty

Otwarcie klasy chemicznej w Zespole Szkół w Nowej Sarzynie

15 października 2019 roku w Zespole Szkół w Nowej Sarzynie miało miejsce otwarcie nowoczesnej klasy chemicznej, której wyposażenie zostało ufundowane przez CIECH Sarzyna S.A. To efekt podpisanej w czerwcu br. trójstronnej umowy o wzajemnej współpracy spółki z Politechniką Rzeszowską i I Liceum Ogólnokształcącym w Nowej Sarzynie.

W uroczystości udział wzięli, m.in. przedstawiciele CIECH Sarzyna na czele z członkiem zarządu Marcinem Ślęzakiem, prodziekan ds. kształcenia Wydziału Chemicznego Politechniki Rzeszowskiej Joanna Wojturska, Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel oraz nauczyciele, uczniowie i projektant klasy. Nową pracownię poświęcił ks. prob. Kazimierz Kawa, a symbolicznego otwarcia dokonali Marcin Ślęzak, Joanna Wojturska, Andrzej Rychel i dyrektor szkoły Andrzej Kusiak.

Wszyscy zgodnie podkreślali, że nowoczesna pracownia chemiczna ma za zadanie rozwinąć pasję uczniów do nauk chemii, a w przyszłości – otworzyć im drzwi na wymarzone uczelnie i umożliwić znalezienie ciekawej pracy. Już dziś uczniowie klasy chemicznej I LO biorą udział

I Liceum Ogólnokształcące
NOWA
SARZYNA

w dodatkowych zajęciach na terenie zakładu chemicznego CIECH Sarzyna oraz w Politechnice Rzeszowskiej.

Klasa składa się z dwudziestu stanowisk z niezbędnymi mediami, jak woda, prąd, gniazda USB. Wyposażona została w mobilny stolik doświadczeń, szafę chemiczną, dygestorium i inne urządzenia umożliwiające przeprowadzanie doświadczeń. Uczniowie specjalnie dla zgromadzonych na uroczystości gości i przedstawicieli mediów zaprezentowali efektowny pokaz chemiczny z wykorzystaniem nowego sprzętu.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

Szkoła Podstawowa w Woli Zarczyckiej otrzymała grant

W czerwcu 2019 roku Fundacja mBanku w ramach VI edycji programu grantowego *mPotęga* przyznała dotację w wysokości 5 tys. zł Szkole Podstawowej im. Prymasa Tysiąclecia w Woli Zarczyckiej na projekt matematyczny pt. „Matematyka jest fajna”. Termin jego realizacji to wrzesień – grudzień 2019 roku.

W ramach projektu w każdej klasie zostaną przeprowadzone trzygodzinne warsztaty przez nauczyciela matematyki, dwugodzinne zajęcia warsztatowe poprowadzone przez pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego z Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, zostanie zakupiony program edukacyjny Matlandia (całoroczny dostęp), oraz zorganizowana gra terenowa, matematyczna dla drużyn (rodzic i 3 uczniów klas 5). Odbędą się także:

II edycja Dnia Matematyki - rywalizacja międzyklasowa (nagrodą dla zwycięskiej klasy jest wycieczka do Warszawy, do Centrum Naukowego Kopernik), Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia, konkurs plastyczny związany z matematyką, Szkolna Kasa Oszczędności dla uczniów klas IV i kontynuacja w klasach V, zajęcia z pracownikiem banku w szkole lub wycieczka do tej instytucji.

Dorota Dziedzic, Ewa Przybylsz

Projekt dofinansowała Fundacja mBanku

Wizyta Sióstr Misjonarek

W dniu 18 września 2019 roku do Przedszkola Samorządowego „Niezapominajka” w Nowej Sarzynie przybyły siostry zakonne Klawerianki, posługujące na misjach w Afryce. Opowiedziały one o swojej ciekawej i wymagającej pracy z afrykańskimi dziećmi. Podczas spotkania dzieci miały możliwość nauczenia się modlitwy i piosenki w jednym z tamtejszych języków. W podziękowaniu za odwiedzinę, przedszkolaki wręczyły gościom symboliczną pamiątkę - niezapominajkę oraz przybory szkolne, które zakonnice zbierały w ramach akcji charytatywnej „Piórniki do Afryki”.

Elżbieta Kamińska, Leokadia Maczuga

Dzień Przedszkolaka w Łętowni

22 września br. w Przedszkolu Samorządowym w Łętowni odbyły się obchody Dnia Przedszkolaka. Dzieci chętnie uczestniczyły w przygotowanych dla nich licznych zabawach, konkurencjach oraz tańcach integracyjnych, a zwieńczeniem imprezy było uroczyste wręczenie pamiątkowych medali.

We wrześniu przedszkole odwiedzili policjanci, którzy przypomnieli dzieciom zasady bezpiecznego poruszania się po drogach oraz numery alarmowe. Wychowankowie otrzymali wiele cennych wskazówek na temat tego, jak zachować się w sytuacjach niebezpiecznych. Największy zainteresowanie wśród dzieci wzbudziła prezentacja wyposażenia radiowozu policyjnego.

Aneta Miazga

sport

Bieg Pamięci w Tarnogórze

29 września 2019 roku w Tarnogórze, w ramach „Spotkań Rodzinnych”, odbył się bieg uliczny w hołdzie mieszkańców uczestniczących w II wojnie światowej. Na starcie stanęło kilkudziesięciu zawodników w trzech kategoriach wiekowych.

W biegu na dystansie 300 m wzięli udział najmłodsi uczniowie SP. Zwyciężyła Milena Półciwarteł przed Kingą Kopacz i Janem Zarzyckim. Młodzież z klas IV-VIII pokonała dystans 700 metrów. Pierwszy na mecie zameldował się Kacper Kostyra, drugi był Mateusz Siwiec, a trzeci Tadeusz Sztaba. Najstarsi uczestnicy pokonali pętlę o długości 1000 m. Rywalizację tę wygrała Karolina Koczoł, drugi był Tadeusz Półciwarteł, a trzeci Stanisław Koczoł.

Wszyscy zawodnicy otrzymali nagrody ufundowane przez Fundację Rozwoju Przemysłu w Warszawie, które wręczyli: Piotr Zawierucki, Franciszek Półciwarteł, Katarzyna Hammer i Dariusz Zarzycki.

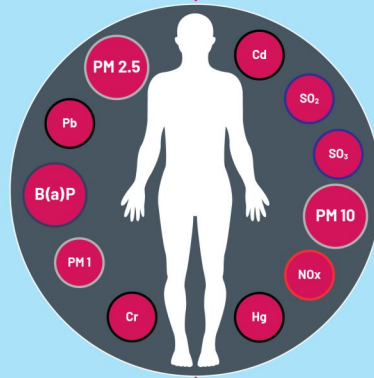
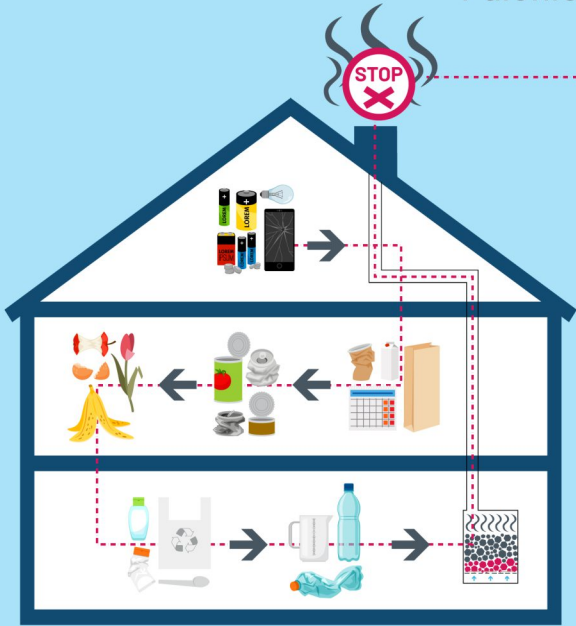
Nagrody otrzymali także laureaci konkursu plastycznego: Julia Kopacz – I miejsce, Łukasz Półciwarteł – II miejsce i Oliwia Chowanec – III miejsce, a także zwycięzcy konkursu wiedzy o walkach w czasie kampanii wrześniowej: Joanna Koczoł - I miejsce, Mateusz Siwiec - II miejsce, Kacper Kostyra - III miejsce oraz Alina Sztaba - IV miejsce.

Spotkanie rodzinne zostało zorganizowane i przeprowadzone dla przypomnienia losów mieszkańców Tarnogóry, którzy w wrześniu 1939 roku poszli na wojnę w obronie swojej Ojczyzny.

E. Kak, P. Sowa

ODDYCHASZ TYM, CZYM PALISZ!

Palenie odpadów → lotna trucizna

Z powodu zanieczyszczenia powietrza rocznie umiera ok. 45 000 osób.

- PM 10, PM 2,5 czy PM 1**
Pyły zawieszane powodują m.in. opóźnienia w rozwoju intelektualnym, zaburzenia rozwoju płuc, problemy z pamięcią, uwagą i koncentracją, wyższy poziom niepokoju i częstsze zachowania depresyjne.
- B(a)P – benzo(a)piren**
Związek o bardzo silnym działaniu rakotwórczym. Wykazuje toksyczność układową powodując uszkodzenie nadnerczy, układu chłonnego, krwiotwórczego i oddechowego.
- SO₂, SO₃**
Tlenki siarki uszkadzają górne drogi oddechowe oraz większe oskrzela.
- NOx**
Tlenki azotu zmniejszają zdolność krwi do przenoszenia tlenu, powodują uszkodzenie płuc i mogą być przyczyną chorób nowotworowych, powodują uszkodzenie płuc.
- Hg – rtęć, Cd – kadm, Pb – ołów, Mn – mangan, Cr – chrom**
Metale ciężkie uszkadzają wątrobę i nerki, powodują osłabienie mechanizmów obronnych wspomagając rozwój procesów nowotworowych.
- Dłoksyny**
Trujące związki chemiczne często odpowiedzialne za pojawienie się nowotworów czy bezpłodności. Zaburzają również funkcje wydzielnicze trzustki, co w konsekwencji może doprowadzić do cukrzycy.

Materiały kampanii „Czyste Powietrze - zdrowy wybór!”

Umiejętne palenie w piecu pozwala zaoszczędzić ok. 30% opału.

JAK PALIĆ W PIECU? EKOLOGICZNIE I OSZCZĘDNIIE!

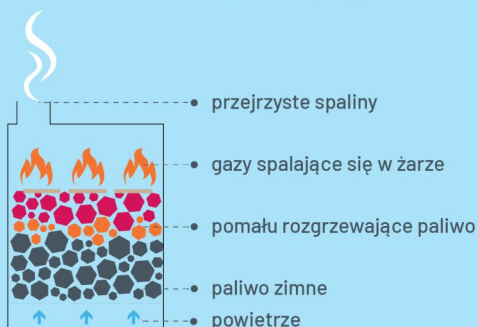
2 metody palenia w piecu:

OD GÓRY

PRAWIDŁOWA METODA

KOMIN Z JASNYM DYMEM
(nie ma smoły, zostaje syпка sadza)

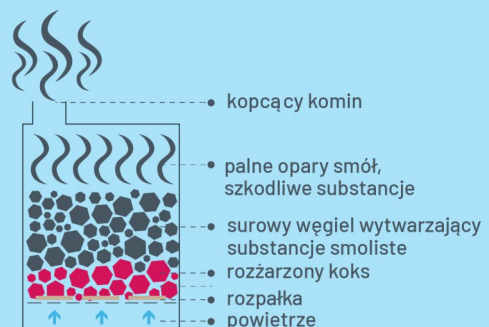

OD DOŁU

ZŁA METODA

KOPCĄCY KOMIN

ETAPY PALENIA OD GÓRY: rozpalanie → spalanie substancji lotnych → spalanie koks → wygaszanie